

سوال

آیا دعای خاصی هست که هنگام ذبح قربانی بگویم؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

سنت برای کسی که قصد قربانی دارد این است که هنگام ذبح بگوید:

بسم الله، والله اكبر، اللهم هذا منك ولك، هذا عنى (و اگر برای دیگری قربانی می‌کند بگوید: این از سوی فلانی است) اللهم تقبل من آل فلان و آل فلان (و خود را نام می‌برد).

بخش واجب آن گفتن بسم الله است و اضافه بر آن مستحب است و واجب نیست.

بخاری (۵۵۶۵) و مسلم (۱۹۶۶) از انس روایت کرده‌اند که گفت: پیامبر - صلی الله علیه وسلم - دو قوچ سفید شاخدار را به دستان خود ذبح کرد و بسم الله و تکبیر گفت و پایش را بر پهلوى آن دو گذاشت.

و مسلم (۱۹۶۷) از عائشه - رضی الله عنها - روایت کرده که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - دستور داد قوچی شاخدار را برای قربانی آوردند. پس به ایشان گفت: **ای عایشه چاقور را بیاور سپس فرمود: آن را با سنگی تیز کن پس انجامش داد، آنگاه چاقور را برداشت و گوسفند را گرفت و به پهلو خواباند و ذبحش کرد و گفت: بِاسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنْ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَمِنْ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ** (بسم الله، خداوندا از محمد و آل محمد و از امت محمد بپذیر).

و ترمذی (۱۵۲۱) از جابر بن عبدالله روایت کرده که گفت: همراه با پیامبر - صلی الله علیه وسلم - [در نماز] عید قربان در مصلى حضور یافتم، پس وقتی خطبه را به پایان رساند از منبرش پایین آمد و قوچی را آوردند و ایشان - صلی الله علیه وسلم - با دستانش ذبحش کرد و گفت: **بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهُ أَكْبَرُ هَذَا عَنِّي وَعَمَّنْ لَمْ يُضَحَّ مِنْ أُمَّتِي** (این از سوی من و هر کس از امتم که قربانی نکرده). آلبانی در صحیح سنن ترمذی صحیحش دانسته است.

در برخی روایات این اضافه نیز آمده است: **اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا مِنْكَ وَلَكَ** (خداوندا این از سوی تو و برای تو است) نگا: إرواء الغلیل (۱۱۳۸ و ۱۱۵۲).

یعنی این قربانی بخشش و روزی‌ای از سوی تو است که خالصانه برای تو قربانی می‌شود.

نگاه: الشرح الممتع (۷/ ۴۹۲).